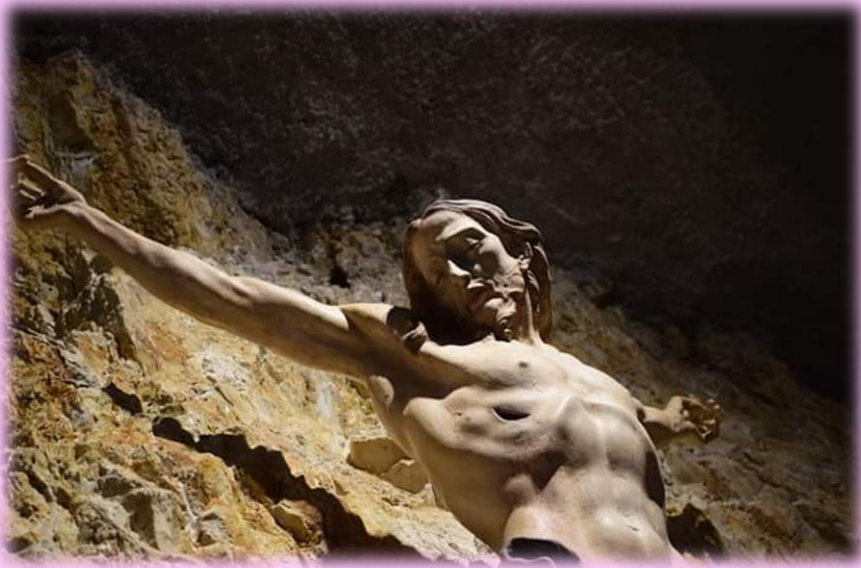

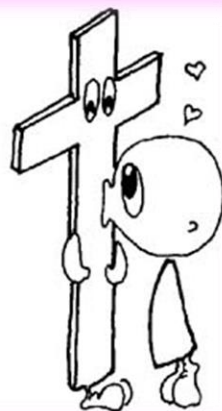

VODIČ KROZ KORIZMU ZA KRIZMANIKE

UVODNA RIJEČ

Dragi krizmenici!

Pred nama je korizmeno vrijeme u kojem se pripremamo za naš najveći kršćanski blagdan, a to je Uskrs. Želja nam je što bolje i dublje ući u to veliko Božje otajstvo. Da bismo to postigli pripremljen je za svakog osobni korizmeni vodič kako bi bolje došao do sebe, bližnjih i Boga.

Što se u njemu nalazi i kako je načinjen?

Na samome početku nalazi se uvod u korizmeno vrijeme koji nas poziva da na početku korizme donesemo neke odluke kojima ćemo više otvoriti vrata srca Bogu.

Korizmeno vrijeme poziva nas na obraćenje, a ono je moguće ukoliko se odrekneмо grijehа u svome životu. Crkva nas mudro poučava da postoji sedam glavnih grijehа iz kojih izviru svi drugi grijesi. *Zato će naši korizmeni tjedni biti prožeti razmišljanjem o grijesima, ali i njihovim protulijekovima.* Uz kratko razmišljanje predloženi su vam i konkretni zadatci koje možete ispuniti u tome tjednu. Zadatci se odnose na Boga i na čovjeka jer grijehom vrijeđamo oboje. Na kraju tjedna promislite koliko ste ispunili zadatak i ocijenite se ocjenom od 1 do 5 koju ćete zaokružiti na rubu radnog lista.

Potičem vas da uz zadatke u ovome vodiču dolazite redovito na nedjeljnu svetu misu i križni put u vašim župnim zajednicama.

Neka nam je svima blagoslovljen, plodonosan i sveti hod u Korizmi!

s. Gabrijela Damjanović, Milosrdna sestra sv. Križa

KORIZMA

Hrvatska riječ korizma dolazi od latinske *quadragesima* što znači *četrdesetnica*. Tim su nazivom kršćani već prvih stoljeća označili liturgijsko razdoblje pripreme za temeljni blagdan kršćana – Uskrs. Postojale su tri kategorije vjernika: *pokornici* (za oprost grijeha), *katekumeni* (odrasli pripravnici za krštenje) i *vjernici*. Svi su postili prije Uskrsa, sve dane osim nedjelje. Korizmeno vrijeme započinje na *čistu srijedu*, a završava na *veliki četvrtak*. Čista srijeda i Veliki petak su jedini dani u kojima je obavezni post za katolike.

Liturgijska boja u korizmi je *ljubičasta*, a simbolizira pokoru.

Korizmene nedjelje u hrvatskoj tradiciji se nazivaju:

Prva	Druga	Treća	Četvrta	Peta	Šesta
ČISTA	PAČISTA	BEZIMENA	SREDOPOSNA	GLUHA	CVJETNICA

Prema Bibliji 40 dana je VRIJEME I SIMBOL:

KUŠNJE	USAVRŠAVANJA
- 40 dana pada kiša (Noa), <i>Post 7, 12</i> - 40 dana Jona upozorava na razorenje Ninive, <i>Jon 3, 4</i> - 40 dana Filistejci izazivaju Izraelce (David i Golijat), <i>Sam 17, 16</i> - 40 dana Mojsije na brdu Sinaj, <i>Izl 24, 18</i> - 40 godina Izraelci lutaju pustinjom, <i>Br 32, 13</i> - 40 udaraca prima krivac, <i>Pnz 25, 3</i>	- 40 godina vladaju suci u Izraelu - 40 dana Mojsije prima upute za sklapanje Saveza, <i>Izl 24, 18</i> - 40 godina Izraelci se hrane manom, <i>Izl 16, 35</i> - 40 dana Ilija ide do brda Horeb, <i>1 Kor 19, 8</i> - 40 dana Isus posti, <i>Mt 4, 2</i> - 40 dana se Uskrsli Isus ukazuje, <i>Dj 1, 3</i>

Korizma je vrijeme intenzivnijeg kršćanskog zalaganja ulazeći u otajstvo Krista. Šest tjedana slušamo Riječ Božju i napredujemo u svome životu vjere.

Ovo vrijeme posebno značenje ima za katekumene jer im se kroz misna čitanja naviješta kršćansko otajstvo vjere. Krist nam u ovom

povlaštenom vremenu želi reći da uz ovaj potrošački svijet u kojem se nalazimo postoji bolji i važniji svijet, svijet međuljudskih odnosa i ljubavi.

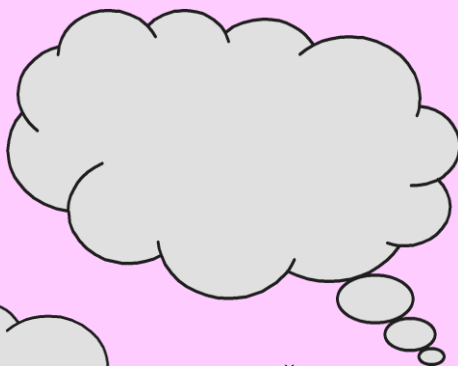
Ovo nam je vrijeme darovano da se pozabavimo više svojim ljudskim pogreškama i nedostacima te napredujemo u služenju drugima.

Stoga na početku ovoga vremena razmislimo što nas najviše koči i smeta nam da budemo potpuno Kristovi prijatelji i učenici. Svatko treba krenuti od sebe postati bolji čovjek u Kristu, pronaći u svojem srcu nove vjerske motive za izvršavanje životnih zadataka što stoje pred nama. Tako kroz korizmeno vrijeme odstranjujući svoje ljudske slabosti otvaramo prostor Kristu da njegovo svjetlo rasvjetljuje putove nama i drugima. Isus nam je primjer kako je u pustinji kroz četrdeset dana molitve i posta uspješno nadvladao napasti koje su i danas aktualne: *hrane, časti i vlasti*.

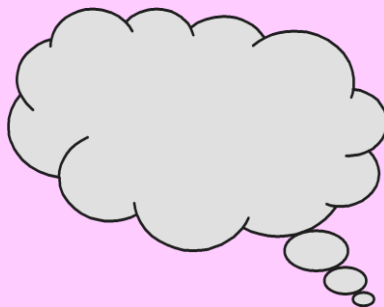
MOJA ODLUKA ZA KORIZMU U ODNOSU NA

BOGA

BLIŽNJEGA

SEBE

ČISTA SRIJEDA - PEPELNICA

Današnjim danom počinje korizmeno vrijeme. Ta kršćanska tradicija potječe iz VI. – VII. st., a na taj dan određen je obred pepeljenja.

«Bože, ti nećeš smrti grešnika nego da se obrati i živi. Usliši naše molitve i po svojoj dobroti blagoslovi ovaj pepeo, kojim ćemo posuti glave. Priznajemo da smo prah i da se u preah pretvaramo. Udijeli nam korizmenim zalaganjem oprostjenje grijeha i obnovu života na sliku tvoga uskrsnulog Sina.»

Ovim riječima obavlja se obred blagoslova pepela, a svećenik dok nam stavlja pepeo na čelo govori:

«Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah vratiti.» (Post , 19)

Ili

«Obratite se i vjerujte evanđelju.» (Mk 1, 15)

U Svetom Pismu pepeo je slika prolaznosti i bezvrijednosti. Prilikom žalosti, molitve i pokore čovjek se posipa pepelom (Iz 61, 3; Job 2, 8; Jon 3,6; Ez 27, 30). Pepeo podsjeća čovjeka koji vjeruje u uskrsnuće da se ne smije vezati uz bogatstvo i vlast ovoga svijeta jer to ne daje smisao ljudskome životu. Posipanje pepela ujedno označuje i *poziv na obraćenje* da tražimo svim srcem Boga i prionemo uz njega, a život uskladimo s evanđeljem.

ZADATAK:

- Post i nemrs
- Doći u crkvu na obred pepeljenja

1. OHOLOST - PONIZNOST

OHOLOST

Sveto Pismo kaže da je oholost neumjereno uzdizanje čovjeka u odnosu na Boga. Ona je mrska i Gospodinu i čovjeku.

LIJEK: PONIZNOST

Bog je moj Stvoritelj, a ja sam samo njegov stvor. Poniznost je cijiniti sebe svojom pravom cijenom. To je zauzimanje u služenju Bogu i čovjeku.

ZADATAK PREMA:

➤ BOGU:

* 10 minuta u tišini ću se prisjetiti događaja kada sam sebe stavljao na mjesto Boga:

* Iskreno ću zazvati Gospodina da mi oprostí što sam sebe stavljao na njegovo mjesto

* Izmoliti i kajanje.

➤ ČOVJEKU:

* Pred kojim ljudima se imam potrebu uzdizati, a njih omalovažavati?

* Pohvalit ću drugoga kad učini nešto dobro!

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvoršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

2. ŠKRTOST – DAREŽLJIVOST

ŠKRTOST

Za čovjeka koji je škrt prema sebi Sveto Pismo kaže da ne može biti dobar ni prema drugome. Takav čovjek ne uživa ni u vlastitom bogatstvu i pohlepa mu isušuje dušu. (usp. Sir 14, 5.9)

LIJEK: DAREŽLJIVOST

«Sine moj, imaš li štogod, priušti sebi i prinesi Gospodinu dostojne žrtve. Prije nego umreš čini dobro prijatelju, i pruži, daj mu koliko možeš. Jer sve Gospod plaća i vratit će sedmerostruko» (Sir 14, 11. 13; 35, 10)

ZADATAK PREMA:

➤ **BOGU:** Što bih mogao dati Bogu a da je od srca?

✍ Bože darujem ti _____

➤ **ČOVJEKU:** Pomoći ću čovjeku u potrebi (*zaokruži a ili b i povuci strjelicu prema izboru*):

	hrana		razgovor
a) materijalnoj	odjeća	b) duhovnoj	molitva
	novac		pomoć

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

3. BLUDNOST - ČISTOĆA

BLUDNOST

Bludnost je neuredna želja ili razuzdana naslada spolnog užitka (KKC 2351). Knjiga Sirahova nas poučava: «Ne idi za svojim strastima, kroti svoje požude. Ako zadovoljiš svoju dušu požudom, načinit ćeš od sebe ruglo. « (Sir 18, 30-31)

LIJEK: ČISTOĆA

Čistoća izražava ostvarenu integraciju spolnosti u osobi. Ona zahtijeva vladanje sobom, a time čovjek postiže mir i slobodu. (usp. KKC 2337, 2339). «Blago čistima srcem oni će Boga gledati», kaže Isus u Matejevom evanđelju (Mt 5, 8).

ZADATAK PREMA:

- **BOGU** – U Svetom Pismu Bog često uzima sliku bračne ljubavi kojom izražava svoj odnos s čovjekom. Što konkretno mogu učiniti da moja ljubav prema Bogu bude jača i dublja?

 _____

- **ČOVJEKU** – Odreći ću se onoga čime trujem svoje i srce drugoga:

- a) prostog govora i komentara
- b) prostih misli
- c) pornografije
- d) prostih TV programa
- e) _____
- f) _____

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

Vježba u 3. korizmenoj nedjelji

4. ZAVIST - POHVALA

ZAVIST

Zavist je nesklonost prema drugome (Sam 18, 9). Ona postaje izvorom grijeha i nesreće za bližnjega.

LIJEK: POHVALA

Sveto Pismo nas poučava da je smisao čovjekova života hvaljenje i slavljenje Boga. Evanđelje svjedoči kako Isus pohvaljuje i ljude. Tako rimskog satnika stavlja za uzor Izraelcima zato što vjeruje da će Isus ozdraviti njegovoga slugu i ako ne uđe u njegovu kuću (Lk 7, 1-10).

ZADATAK PREMA:

- **BOGU** -Za što posebno trebam zahvaljivati Bogu što mi je darovao i kroz što me je u životu vodio? *Napiši u stupac!*
- **ČOVJEKU** - Pohvalit ću svakog čovjeka za ono što bude dobro učinio. *Kad to učinim zapisat ću u stupac!*

BOG	ČOVJEK

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

5. NEUMJERENOST U JELU I PIĆU - POST

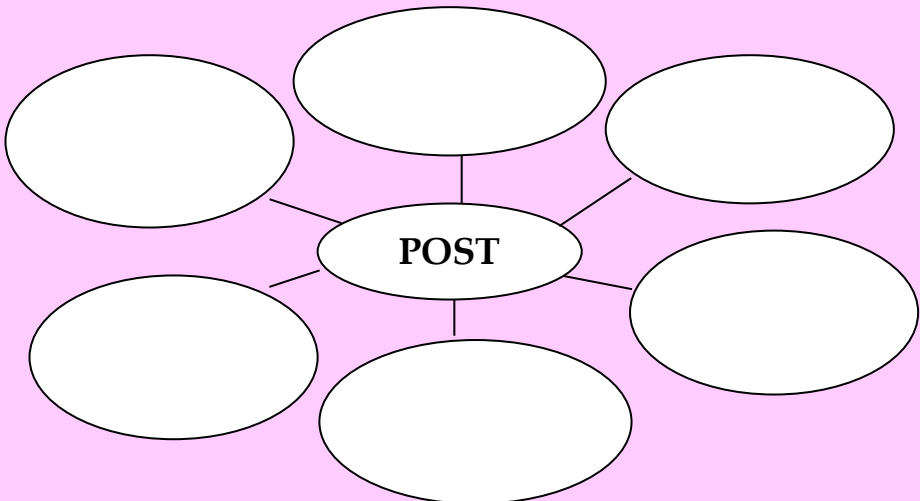
NEUMJERENOST U JELU I PIĆU

«Sine moj, ne budi nezasitan u slasticama i ne budi lakom za hranom jer prekomjerno jelo donosi bolest. Mnogi pomriješe od neumjerenosti, a tko se čuva produžuje svoj život. Umjeren obrok – dobar san i čovjek rano ustaje, pun svježine» (Sir 31, 20; 37,29-31)

LIJEK: POST

U Starom zavjetu čovjek postom izražava svoju ovisnost o Bogu, a ujedno želi od njega nešto isprositi. Isus nas poučava da mu je ovaj post *mio: raskidati nepravedne okove, osloboditi potlačene, primiti zlostavljene, kruh dati gladnima i beskućnike primiti u kuću* (Iz 58, 6-8).

ZADATAK: U prazne krugove upiši od čega ćeš ovaj tjedan postiti (koliko želiš)!

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

6. SRDITOST - RADOST

SRDITOST

Mudrosne knjige u Svetom Pismu prekoravaju srditog čovjeka koji ne vlada sobom. Srdžba rađa nepravdu. Isus srdžbu izjednačava s ubojstvom, a sv. Pavao opominje da se srdžbe treba čuvati jer je čisto zlo.

LIJEK: RADOST

«Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu-molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem-očitujte svoje molbe Bogu!» (Fil 4, 4-6)

ZADATAK PREMA:

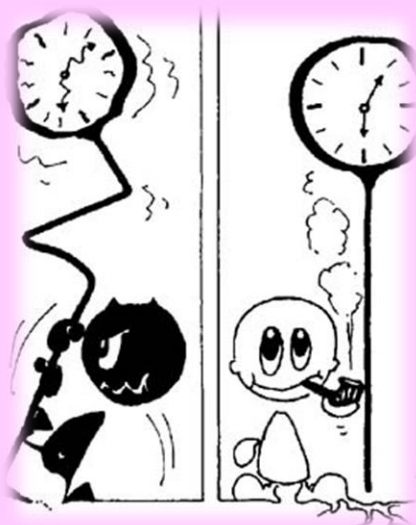
➤ **BOGU:**

Radost je dar Duha Svetoga i dolazi od Boga. Zato ću izvor radosti tražiti u sebi, u svojoj nutrini.

➤ **ČOVJEKU:**

* Kad me netko povrijedi ili ne čini kako ja želim neću se srditi već ću prešutjeti.

* Obradovat ću svoje ukućane malim iznenađenjima.

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

7. LIJENOST - RADINOST

LIJENOST

Sveto Pismo kaže da se lijenost sastoji u čovjekovom odbijanju da razvije Božje darove koji su mu darovani.

LIJEK: RAD

Rad je nastavljjanje Stvoriteljevog djela. Gdje čovjek radi, ondje razvija i širi Božje stvaranje i slika je svoga Stvoritelja.

ZADATAK PREMA:

- **BOGU** – napiši koje ti je darove darovao Stvoritelj!

DAROVE KOJE KORISTIM	DAROVE KOJE NE RAZVIJAM

- **ČOVJEKU** – Trebam poraditi na (zaokruži):
- a) savjesnom obavljanju dužnosti
 - b) razvijanju talenata koje imam
 - c) urednosti kuće
 - d) urednosti duše

Na kraju tjedna ocjenjujem moj trud u izvršavanju zadatka:

1 2 3 4 5

ISPIT SAVJESTI - PRIPRAVA ZA SAKRAMENT POMIRENJA

Najbolja priprema za Uskrs je očistiti svoje srce od grijeha. To činimo kroz sakrament pomirenja. Pred nama se nalazi ispit savjesti koji je pomoć za kvalitetniju ispovijed. Uzmi si vrijeme tišine i samoće. Na početku se pomoli i zazovi Duha Svetoga. A potom razmisli:

Kad sam se zadnji puta ispovijedio? Jesam li u ispovijedi zaboravio ili prešutio teški grijeh? Jesam li izvršio pokoru? Zatim razmisli o svoja tri bitna odnosa:

MOJ ODNOS PREMA BOGU

Gdje je moje srce? Ljubim li više Boga ili prolazne stvari? Kakva je moja vjera? Nastojim li je više upoznati? Odvajam li vrijeme za molitvu? Kako se molim? Je li moja molitva izgovaranje naučenih obrazaca ili je ona razgovor s Bogom? Poštujem li Božje ime ili ga vrijeđam psovkom ili zakletvom? Sudjelujem li nedjeljom i blagdanima na svetoj misi? Ako «nemam vremena», znači li to da imam neke druge bogove: novac, hoby, društvo, utakmica, društvene mreže...? Bavim li se magijom ili spiritualizmom? Jesam li se stidio svoje vjere ili je zatajio? Svjedočim li vjeru svojim životom?

MOJ ODNOS PREMA BLIŽNJEMU

Kakav je moj odnos prema bližnjemu, roditeljima, braći i sestrama, profesorima, župniku? Jesam li mislio samo na svoje sebične interese? Jesam li izbjegavao svoje dužnosti? Mogu li se moji roditelji radovati zbog moga učenja i vladanja? Brinem li se za svoje stare, bolesne i nemoćne ukućane? Jesam li naškodio tuđem životu? Jesam li naškodio tuđem dobrom glasu: ogovaranjem ili klevetom? Jesam li s nekim u trajnoj svađi? Kako se odnosim prema tuđim stvarima? Izgrađujem li ili rušim odnose? Posvećujem li više vremena na društvenim mrežama, video igrama nego živim susretima i odnosima?

MOJ ODNOS PREMA SAMOME SEBI

Jesam li svjestan da je moje tijelo hram Duha Svetoga? Jesam li nastojao da u mojem mišljenju i postupcima ne prevladavaju tjelesne sklonosti: oholost, prezir i omalovažavanje drugih? Znam li poštivati mišljenje drugih i saslušati ih? Je li mi ponekad «bog trbuh»? Jesam li bio neumjeren u jelu, alkoholu ili uživao drogu? Jesam li ljenčario ili sam upotrebljavao svoje sposobnosti koje mi je Bog darovao? Jesam li poštivao dar seksualnosti kod sebe i kod drugih? Jesam li obezvjeđivao seksualnost pornografskim filmovima, razgovorima, vicevima? Jesam li provodio post i nemrs? Jesam li iz straha ili dvoličnosti postupao protiv svoje savjesti?

VELIKI ČETVRTAK

Današnjim danom završava korizmeno vrijeme, a započinje sveto trodnevlje. Na Veliki četvrtak Isus je ustanovio dva sakramenta: *sakrament svetoga reda* i *sakrament euharistije*.

U svakoj biskupiji biskup ujutro ovoga dana slavi liturgiju sa svim svećenicima svoje biskupije. Tada se *blagoslivlja sveto ulje* za sakramente: krštenja, krizme, bolesničkog pomazanja i svetoga reda. Nakon biskupove propovijedi *svećenici obnavljaju obećanja* dana na ređenju da će vjerno obavljati prihvaćenu službu.

Uvečer se u svim crkvama slavi sveta misa kao spomen - čin Isusove posljednje večere s učenicima. Na toj euharistiji svećenik dvanaestorici izabranih *pere noge* što nas podsjeća na Isusovo pranje učenicima, a što nam je ujedno i poziv na međusobnu *ljubav i služnje*.

Misa završava procesijom presvetog sakramenta i ostaje se u klanjanju kako bi zajedno proboravili s Isusom koji se te noći krvlju znojio u Getsemanskom vrtu.

ZADATAK:

- Moliti za svećenike svoje župe i onoga tko nas je krstio
- Doći na svetu misu
- Ostati poslije mise koliko mogu na klanjanju

VELIKI PETAK

Obred Velikog petka ima svoju duboku tradiciju još iz IV. st. Koju su uveli kršćani Jeruzalema. Nakon što je carica Helena 320. godine pronašla zagubljenu relikviju križa Kristova kršćani su se počeli skupljati na brdu Golgoti i imali službu Riječi.

Ovo je jedini dan u godini kada nema svete mise. Dopodne se moli križni put jer je Isus započeo u 9 sati svoj put križa.

Večernji obred Velikog petka započinje *prostracijom* svećenika ili klečanjem u tišini. Svećenik je obučen u crvenu boju što simbolizira Kristovo mučeništvo i prolivenu krv. Nakon toga slijede čitanja, čiji je vrhunac *Muka* po Ivanovom evanđelju. Nakon homilije (*propovijedi*) je *sveopća molitva* koja je vrlo stara, a uključuje sve ljude. Time je zaključen prvi dio obreda koji se zove služba riječi.

Drugi dio obreda je *klanjanje križu*. Počinje predstavljanjem križa zajednici riječima:

«Evo, drvo križa, na kom je visio Spas svijeta!»

Vjernici pristupaju križu kojem se klanjaju i ljube ga.

Posljednji dio obreda je *pričest* koja je sačuvana od Velikog četvrtka.

Liturgija završava *otpusnom molitvom* te se vjernici razilaze u šutnji. *Tišina* je u crkvi i srcima vjernika, tišina kojom Bog progovara onima koji su ga spremni slušati: Spasitelj je mrtav da bi čovjeka još od Adama izveo u vječni život.

ZADATAK:

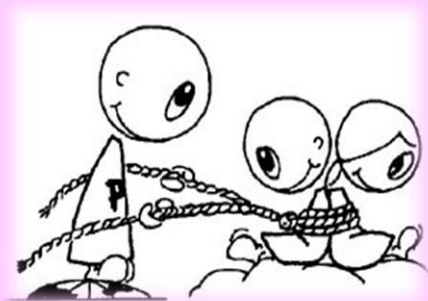
- Doći na križni put
- Doći na večernji obred
- Post i nemrs
- Odreći se zabavnih programa

VELIKA SUBOTA

«Što je ovo danas? Velika tišina na zemlji, velika šutnja i samoća, velika smirenost, jer Kralj spava. Zemlja se prestrašila i zašutjela, jer je Bog u tijelu usnuo i probudio pomrle od početka svijeta. Bog je umro u tijelu i oživio podzemlje.

Očito je najprije potražio praroditelja Adama da ga oslobodi i zarobljenu Evu. Gospodin je došao k njemu držeći pobjedni stijeg križa. Uhvatio ga za ruku, podigao i rekao: 'Probudi se ti što spavaš, jer te nisam za to stvorio da ležiš vezan u podzemlju. Ustani od mrtvih. Ja sam život mrtvima. Ustani, djelo ruku mojih ! Ustani, sliko i priliko moja. Stvoren si sličan meni. Ustani, izađimo oдавде! Ti si u meni a ja u tebi, jer smo jedna nedjeljiva osoba'.» (Iz drevne homilije na Veliku subotu)

Od obreda Velikog petka kroz cijelu Veliku subotu Crkva «šuti». Navečer se vjernici okupljaju na bdijenje. Obred uskrsnog bdijenja sastoji se od:

- Službe svjetla (zajednica se okuplja oko uskrsne svijeće koja je simbol Krista)
- Službe riječi (razmatraju se divna djela što ih je Bog u svome narodu od početka činio, ostajući vjeran svojoj riječi i obećanju)
- Krsna služba (započinje blagoslovom vode i krštenjem katekumena)
- Euharistijska služba (vrhunac Kristove prisutnosti, hranimo se slavnim tijelom uskrslog Krista)

ZADATAK:

- Tijekom dana doći se pomoliti se na Kristovom grobu
- Doći na obred vazmenog bdijenja
-

USKRS - VAZAM

Stari su hrvatski pisci Uskrs nazivali Vazmom, što je izvedenica od grčke riječi *azima* koja doslovno znači *beskvasni kruh*, a skraćeno se upotrebljavala za židovsku Pashu (židovski blagdan kada se Židovi sjećaju noći izbavljenja iz egipatskog ropstva). Smrću i uskrsnućem Krist je postao Pasha naša koja nas je izvela iz ropstva grijeha.

Uskrsni događaji Kristova života odvijali su se u okvirima stare židovske Pashe. On je proslavio pashalnu večeru, proživio svoju muku i smrt i doživio svoj Uskrs za vrijeme židovskoga blagdana. On je tom blagdanu dao i konačan, svoj smisao, naznačio mu novu perspektivu koja dosiže sam prag vječnoga života.

Židovi su slavili Pashu 14. dana mjeseca nisana. Bio je to sedmi mjesec židovskoga kalendara, a odgovara našem ožujku i travnju. Uskrs se uvijek slavi u nedjelju koja pada nakon punog mjeseca u proljeće. Tako se Uskrs promiče između 21. ožujka i 25. travnja i nema statičan datum. Po današnjem računanju, Isusov se Veliki petak one godine dogodio 7. travnja, a Uskrs 9. travnja.

Vazmeno vrijeme traje pedeset dana i okrunjeno je blagdanom Duhova.

«O, divne li pažnje Božje prema nama.

O, neshvatljive li ljubavi Očeve:
da roba otkupiš, Sina si predao.

O, zaista potrebna Adamova grijeha,
što ga smrt Kristova uništi.

O, sretne li krivice, koja je zavrijedila
takvog i tolikog Otkupitelja.»

(Vazmeni hvalospjev)

Svojom pripravom za Uskrs sam:

- a) nezadovoljan
- b) zadovoljan
- c) jako zadovoljan

